

104. Mezinárodní konference práce

V pátek 13. 6. 2014 skončila 104. Mezinárodní konference práce, tematicky podložená zprávou generálního tajemníka Mezinárodní organizace práce (ILO) Guye Rydera o budoucím světě práce. Globální nezaměstnanost dosáhla v roce 2014 počtu 201 miliónů osob, což je o 30 miliónů více než v roce 2008 před začátkem globální krize. Kromě toho úkol vytvořit pracovní místa pro dalších 40 milionů lidí vstupujících každoročně na globální trh práce vzbuzuje další znepokojení. A vedle široce rozšířené nezaměstnanosti přinášejí další výzvy i měnící se pracovněprávní vztahy jako takové.

Mezinárodní konference práce přijala 484 hlasy historicky první standard zaměřený speciálně na neformální ekonomiku, od kterého se očekává, že pomůže stovkám pracovníků a podniků přemístit se z neformální do formální ekonomiky.

Guy Ryder, generální tajemník ILO, přijetí Doporučení komentoval slovy: „*Není to jen přijetí tohoto Doporučení, to, na čem bude ve skutečnosti záležet, je jeho uvedení do praxe.*“

Odhaduje se, že více než polovina světové pracovní síly je uvězněna v neformální ekonomice, která se vyznačuje odpíráním pracovních práv, absencí dostatečných příležitostí kvalitního zaměstnání, neodpovídající sociální ochranou, absencí sociálního dialogu a nízkou produktivitou, což všechno dohromady představuje vážnou překážku pro rozvoj udržitelných podniků.

104. Mezinárodní konference přijala současně závěry a usnesení k dalším důležitým tématům:

- **Malé a střední podniky (MSP) a produktivní a slušná zaměstnanost**

Statistiky dokazují, že MSP jsou motorem tvorby pracovních příležitostí. Nicméně analýzy také jasně ukazují, jak jsou různorodé. To je také hlavní překážkou formulace politik pro podniky těchto rozměrů. V současné době MSP čelí třem největším překážkám spočívajícím v: přístupu k financím, přístupu k elektřině a konkurenci neformálních podniků. Překážky se však liší podle stupně rozvoje země a podle jednotlivých regionů. Méně se už ale ví o tom, jakým znevýhodněním čelí zaměstnanci MSP. Solidnější data poskytuje jen EU, a ta ukazuje, že MSP jsou daleko za velkými podniky, pokud jde o naplňování indikátorů kvality pracovních míst. To, že kvalita pracovních míst vytvářených MSP je nižší, neznamená, že by se mělo upustit od jejich podpory. Právě naopak, jejich význam pro zaměstnanost je tak veliký, že cílem by mělo být pomoci MSP zlepšit jejich produktivitu a schopnost vytvářet důstojná pracovní místa.

- **Sociální a pracovněprávní ochrana**

Diskuse proběhla v souvislosti s „**Deklarací ILO o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci**“ z roku 2008 a zaměřila se na čtyři oblasti: 1) **mzdové politiky**, 2) **pracovní dobu**, 3) **bezpečnost a ochranu zdraví při práci** a 4) **ochranu mateřství**. Závěry konstatují, že byl učiněn pokrok ve všech čtyřech oblastech, ale objevují se nové negativní trendy: pracovní legislativa není aplikována v praxi, stále více pracujících se dostává mimo pracovní ochranu nebo je tato ochrana nedostatečná. Všechny tyto přeměny, včetně těch řízených technologií, globalizací, změnami politik, modely podnikání a migračními toky, značně změnily svět práce. Generovaly nové příležitosti pro zaměstnanost a hospodářský růst a podrobily testu současnou regulaci pracovní ochrany. Růst nestandardních forem práce a agenturní práce společně se snížením pokrytí kolektivním vyjednáváním přináší nové úkoly pro pracovněprávní ochranu.

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti